

Polska język - trudna język, czyli „Słownik Ptaszków Polskich”

2023-01-07

Komedią obyczajową, jaką jest „Słownik Ptaszków Polskich” Jakuba Morawskiego w reżyserii Krzysztofa Materny, Teatr Bagatela rozpoczyna 2023 rok. Premiera spektaklu będzie miała miejsce dzisiaj, 7 stycznia, na Dużej Scenie Teatru.

Ćwierkają, świergołą, gruchają, klekocą, pohukują... ptaszki polskie mówią różnymi językami, a najczęściej słycać ich na... terapii grupowej u psychologa. Właśnie tu mieszają się rozmaite historie, biografie i punkty widzenia, retoryczność miesza się z patosem, anglicyzmy z makaronizmami, życie z telewizją, a wszystko jest elementem wyrafinowanej gry z ojczystą polszczyzną.

Ten dziki żywioł fonetyczny, okiełznany przez Krzysztofa Maternę, który dokonał adaptacji tekstu Jakuba Morawskiego, wprawia w nieprzerwany zachwyt nie tylko brzmieniem, ale też zręcznością, z jaką aktorzy - uczestnicy terapii - wykonują tę słowną żonglerkę. Jak twierdzą twórcy spektaklu „Słownik ptaszków polskich” to najlepsza terapia na naszą szarą rzeczywistość.

„Słownik Ptaszków Polskich” to tekst, którego głównym bohaterem jest nasycony anglicyzmami, powtórzeniami i pseudo luzackimi frazami język polski.

- Polszczyzna po prostu mnie ciekawi. Moja zabawa językiem, nie wynikała z niezgody czy buntu, lecz miała podłoże krytyczne w pozytywnym sensie tego słowa - większe uwrażliwienie się na język i świadome, twórcze nim operowanie. Interesują mnie sposoby kreacji i posługiwania się różnymi językami w mowie i piśmie. Ciekawi mnie geneza form językowego istnienia, w tym najbardziej języki najnowsze i „najżywsze”, wymyślane i używane na co dzień przez różne grona ich użytkowników: warstwy społeczne, grupy wiekowe, zawodowe, subkultury - autor „Słownika” - Jakub Morawski mówi o inspiracji, jaką stanowi dla niego język i zabawa nim.

Krzysztof Materna zafascynowany tekstem Morawskiego, zaadoptował opowiadanie, które na scenie zostało rozpisane na jedenastu wykonawców, którzy prezentują różne typy ludzkie.

- Traktuję tę komedię obyczajową jako terapeutyczne podejście do klanów językowych w Polsce. Jesteśmy jednym narodem, obowiązującym językiem jest polski, ale przecież różne grupy społeczne czy kulturowe posługują się różnymi jego odmianami. Nie chodzi jedynie o wyrażenia, ale również o pewną filozofię języka, która dla tych grup jest niesamowicie ważna, bo to ona buduje ich tożsamość. Inaczej mówi prezenter z telewizji śniadaniowej, inaczej słuchacz Radia Maryja, inaczej uczestnik powstania, a inaczej ci, którzy właśnie wrócili z pracy w Anglii - wyjaśnia reżyser przedstawienia.

W barwnym spektaklu, do którego muzykę napisał Jacek Ostaszewski, a kostiumy i scenografię zaprojektowała Katarzyna Sankowska, widzowie usłyszą także legendarny głos Krystyny Czubówny. Dodatkowe informacje na stronie [teatru](#).

Jakub Morawski „Słownik Ptaszków Polskich”, adaptacja/teksty/reżyseria Krzysztof Materna, scenografia i kostiumy: Katarzyna Sankowska, choreografia i ruch sceniczny:

Katarzyna Zielonka i Jarosław Staniek, muzyka: Jacek Ostaszewski, kierownik muzyczny: Artur Sędzielarz, reklamy ptaszków: Krystyna Czubówna i Michał Materna, reżyseria światła: Marek Oleniacz, asystent reżysera/inspicjent: Magdalena Gródek

Występują: Katarzyna Chlebny (gościnnie), Urszula Grabowska, Anna Rokita, Ewelina Starejki, Magdalena Walach, Magdalena Woleńska, Krzysztof Materna, Michał Kościuk, Wojciech Leonowicz, Maciej Sajur i Adam Szarek.

Jakub (Kuba) Morawski jest absolwentem filmoznawstwa oraz kulturoznawstwa na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. W 2021 roku obronił doktorat na tejże uczelni z dyscypliny nauk o sztuce. Od ponad dekady mieszka w Azji pomiędzy Singapurem a Hong Kongiem. Zawodowo pracuje na uczelni jako wykładowca przedmiotów związanych z kinem. Amatorsko zajmuje się kreatywnością literacko-filmową. „Słownik Ptaszków Polskich” to jego debiutancka sztuka, która powstała na podstawie nagrodzonych opowiadań w konkursie literackim „Otwartym tekstem”.

Krzysztof Materna jest reżyserem, aktorem, producentem telewizyjnym i teatralnym. Laureat dwóch nagród Wiktora za najlepszy program telewizyjny. Wspólnie z Wojciechem Mannem zwycięzca w plebiscycie „polityki” na najważniejsze osobowości telewizyjne. W twórczości teatralnej wyróżnił się oryginalną linią repertuarową, kreując autorskie spektakle. Od 1979 roku współpracował z wieloma scenami w całej Polsce. Realizował przedstawienia m.in.: w Starym Teatrze w Krakowie, warszawskich: Rampa, Studio Buffo, Polonia, Imka i och-Teatrze, Teatrze Śląskim w Katowicach i w Teatrze Polskim w Szczecinie.

W lipcu 2020 r. został zastępcą dyrektora Teatru Bagatela ds. artystycznych. W Bagateli wyreżyserował: widowisko muzyczne „Bagatela śpiewa”, spektakl „Henryk Sienkiewicz. Greatest Hits”, recital „Piosenki odNowa. Kamila Klimczak”.